

גיליון מס' 9 • פרשת תולדות • תשפ"ג

תולדות

קרובה ישועתך לבוא

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של הרה"ק רבי מרדכי מקוזמיר זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות תלמידיו אחריו

סיפור השבוע

אמרות טהורות

"ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק"

פירוש רש"י ז"ל יעקב ועשו האמורים בפרשה

העניין והאמת מזה כי סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם, כידוע שתכלית הבריאה היה להטיב לבריותיו ושיכירו דרכיו ופעולותיו, וברא אלפי אלפים ורבי רבבות עולמות עד שברא עולם התחתון, וברא בו את האדם בדמותו ובצלמו אשר על פי מעשיו יתנהגו כל העולמות, והעליונים והתחתונים מתברכים על ידו אם ייטב מעשיו, וכן חס ושלום להיפך, ונתן לנו התורה הקדושה ומסר לנו מסורות החכמה שנדע איך להתנהג ואיך להטיב מעשיו ולהפיק רצון מאת השם יתברך, ועל ידי זה נוכל להמשיך כל השפעות טובות מעולם לעולם עד עולם התחתון, וכאשר ידע האדם זה ויחשוב תמיד שהכל מסר השם יתברך לידו, אז צריך להיות זהיר מאד בכל דבר ומעשה שיבא לידו שישקול היטב בשכלו ודעתו ויביט מראשית אחרית כל דבר, הטוב הוא בעיני ד' או לחדול מזה, ואל יעשה שום דבר עד שיהחשוב היטב על תכליתו.

פניני פרשת השבוע

מאת המחנך ר' בעריש גוטשטיין

ויגדלו הנערים והיה יודע ציד איש שדה ויעקב איש תם יושב אהלים (כ"ח - כ"ז)

הנה בכלליות ענין יעקב ועשו האמורים בפרשה, בפרשה זו יש לימוד שצריכים לעיין בו וללמוד הלימודים שיש בזה לדורות, מהו המציאות ומהותם של יעקב ועשו? כן עלינו להבין מהו הוספת הלשון איש? איש פירושו שכל האישיות שלו היא כזאת, עשו במהותו היה איש יודע ציד איש שדה רוב עיסוקו ומחשבותיו היו עסוקות בעיניני השדה, שם היה מקומו הטבעי ושם הוא היה בא על סיפוקו, אמנם גם עשו ישב בבית המדרש והגה בתורה, הלא הוא היה בנו של יצחק אבינו שחינוכו לשבת בבית המדרש, וכן להפך גם יעקב אבינו יצא מדי פעם לרחובה של עיר ולשדה, הרי מצינו שיעקב התבקש על ידי אמו לצוד לו ציד כשרצה ליטול את הברכות, הרי שיעקב היה יודע טוב מאוד המלאכה שהתעטר בו עשו? אלא התורה מגדיר עשו שהוא פושט טלפיו כחזיר (ב"ר ס"ה א') כמו שכתוב כי ציד בפיו, שהחיצוניות הפנימיות הם אצלו כשתי הפיכים, וכל מגמתו של עשו הוא לחיות בחיצוניות באופן לרמות את הבריות, וכל הפנימיות שלו כולו מלא רשעות ומעשים רעים, וכל מה שעושה בחלק החיצוני המטרה שלא יהיה נודע לרבים מעשיו הנעשים בסתר, שכלפי חוץ יש הנהגה אחת, ובאין רואה אז הנהגה הוא אחרת, ואף שלמד תורה בישיבה, אבל לא היה קשור בלבו ובנפשו לבית המדרש, ובכל רגע נתון כשחש קושי או רצון קל לצאת החוצה, מיד נשא את רגליו ונס לשדה, כך התדרדר לשפל המדרגה והפך לבעל עבירה, כי מי שאינו שואב את חיותו ואת סיפוקו מהתורה, לבסוף מתגלה פרצופו האמיתי והוא בועט ונעשה רשע רח"ל, וזה לימוד על גודל העבירה שיש בזה לחיות חיים של צביעות, שכלפי חוץ יש הנהגה אחת, ובאין רואה אז הנהגה הוא אחרת, אפשר לפרש בזה הירושלמי בנדרים (פ"ג הי"ח) וזה לשונו: עתיד עשו הרשע לעטוף טליתו ולישב עם צדיקים בגן עדן לעתיד לבוא והקב"ה גוררו ומוציא משם, עכ"ל כי זה כל המהות של עשו שעוטף את עצמו רק בחיצוניות, כי כח הצביעות והגניבת דעת, מספרים שהיה אצל הצמח צדיק זי"ע, שאמרו לו על חסיד אחד שהוא צבוע, כי אין הפנימיות שלו כפי מה שהוא מראה כלפי חוץ, ואמר שב"ה 'סיגיפעלט איהם דער פארב', היינו כי אם רצונו עכ"פ לעשות פנים של חסיד זה ג"כ מעלה, ונראה להבין כוונתו של הצמח צדיק זי"ע, כי יש ב' מיני בני"א, יש שיועד באמת שהחיים האמיתיים הוא להיות יהודי בשלימות, ומה שכעת הפנימיות שלו אינו מתאים להנהגה החיצונית הוא מצד היצר שהרגילו בכך וקשה לו להתנגד נגדו, על איש כזה דיבר הצמח צדיק זי"ע, אבל יש אדם אשר באמת ריק מכל, ואין לו שום לחלוחית ופנימיות כלל, וכל מגמתו בחיים הוא להשיג תענוגי עוה"ז, והכל רק בבחינת כי ציד בפיו, וזה יסוד עבודת היהודי להגביר הכח הטוב ולהחליש את כח הרע, ובנקודה זו מונחת כל עיקר ההבדל בין יהודי לגוי, ועל דבר זה נאמר: הקול קול יעקב והידיים ידי עשו, ושני הכוחות הללו נמצאים במלחמה תמידית, כזה קם זה נופל, וכפי מה שאדם מטרה עצמו מחלק העשו שבו אשר בקרבו, יזכה לברכות יעקב של ויתן לך, ויזכה כולנו לשפע גדולה בברכת ויתן לך אמן

נפלאות ערותיך

סיפור הרה"ח ר' שלמה פריימן ז"ל שפעם אחת בליל שבת קודש אחר עריכת השולחן היה צריך להזכיר חולה ממשפחתו וכשבא לבית האדמו"ר היה כשלוש רבעי שעה אחר סיום השולחן הטהור, וכשנכנס לקודש פנימה פגש את הרבי כשהוא כבר עם המגבת על כתפו אחר המקווה ותהילים ביד(כמנהג טשערנוביל לומר תהילים בשבת קודש לפני שחרית).

איריש ווארט

הרה"ק רבי משה יהודה לייב איז געבוירען געווארען און טאלנא בשנת תרל"ג לאביו רבי מנחם נחום זצ"ל בן הרה"ק הטריסקער מגיד זיע"א. ולאמו הרבנית חיה בת הרה"ק רבי דוד מ'טאלנא זיע"א. בזיווג ראשון חתונה געהאט מיט ש"ב הרבנית מרת חנה בת הרה"ק רבי מרדכי טווערסקי מ'קארסטשוב. בזווג שני מיט ש"ב הרבנית מרת בילא יהודית בת הרה"ק רבי פנחס שפירא מ'קונסטענץ זצ"ל (מזגע נעשכז). ווען דודו אחי אביו הרה"ק רבי מאטעלע מ'קאזמיר זיע"א איז נסתלק געווארען אן קינדער, זענען טויענעטער חסידים געבליבען פאר יתום'ט, האבען א'גרויסער חלק פון די חסידים אויפגענומען רבי משה לייב זצ"ל אלס ממלא מקום, און אים געברענגט קיין פולין. און האט זיך באזעצט און חעלם לעבען לובלין. א'יעדען יום טוב פלעגען קומען צו פארען הונדערטער חסידים וואס האבען געגעסען על שולחנו, און אויך געהאט יושבים וואס זענען אפגעזעצען און חעלם גאנצע חדשים און געהארוועט על תורה ועל עבודה, ער האט געהאט א'סאך שטיבלעך איבער פולין וואס מ'האט גערופען חעלעמער שטיבלאך. ער האט כמעט גארנישט געגעסען ביז מ'האט זיך ממש געוואנדערט וואו אזוי ער לעבט, געווען א'פלאם פייער, די דאווענען איז געווען מיט א'ברען די נענונעם זיינער האבען גענומען לאנגע שעות. און שמחת תורה האט ער מיט א'ספר תורה און די הענט, און פארדעקט די פנים מיטן טלית געטאנצט פאר שעות ארוכות מיט כוחות למעלה מדרך הטבע, וואו שיין און הערליך איז געווען די מעמד תשליך און ראש השנה, ווען ער מיט די חסידים האבען א'גאנצע וועג געזינגען, און נאך תשליך האט זיך די עולם ארויס געלאזט מיט א'טאנץ און די רבי האט געטאנצט אונדערמיטען. געווען א'גרויסער פועל ישועות זיך אויסגעבעטען אסאך געלט כדרך אבותיו הקדושים לבית טשערנאביל, א'פחד און א'ציטער האט געכאפט ווען מ'איז אריין געקומען מיט א'קוויטעל צו אים, און ער פלעגט אנקוקען די מענטש פון קאפ ביז פוס און געבען א'שטארקער קרעכץ, די שלאפען זיינער איז געווען הפלא ופלא, מהאט אים געהערט אינמיטען שלאף איבער זאגען די תורה זיינער וואס ער האט געזאגט ביים טיש. און אסאך מאל געהערט וואו ער זאגט שמות וצירופים. דאקטארים האבען אים ל"ע ביים אפערירען, אראפגענומען די הויט פון די אויג, און די הויט פון די ציין און ער האט עס אריינגעלייגט און א'שאכטעל מיט פיר מטבעות שמירה געלט, און די לעצטע יאר זיינער ווען ער האט זיך געגרייט פארען צום ציון פון דודו הרה"ק מ'קאזמיר זיע"א ליום היארצייט (ח' תמוז) וואס ליגט און קיעלץ האט ער מיטגענומען די שאכטעלע הנ"ל אנקומענדיג קיין קיעלץ האט ער פון שוואכקייט נישט געקענט גיין ל"ע צום ציון. פון דארטען איז ער תיכף געפארען קיין ווארשא צום דאקטאר, אויפגען באן האט ער איבער געגעבען צום רעבעצין די פארמאכטע שאכטעל הנ"ל צו באגראבען מיט אים, און געבעטען נישט צו עפענען. און ווארשא יצאה שמתו הטהורה והחזירה ליוצרו ביום כ' תמוז תרצ"ז. און נאך אסאך מיה און שווערקיטען איז ער געקומען כרצונו הקדוש למנוחת עולמים באוהל דודו הרב הקדוש מ'קאזמיר זיע"א און קיעלץ. זיע"א.

קירלין

אחרי השואה בעיר קיילץ שבפולין נרצחו 47 מתוך 163 היהודים ניצולי שואה ששהו בעיר, וכ-80 נפצעו ע"י עלילת דם אכזרית. מבין ההרוגים, 33 גופות זוהו על ידי מכרים או על פי תעודות שנמצאו בבגדיהם. 8 גופות לא זוהו ונקברו בעילום שם. לגבי אחת מהן צוינה הכתובת B 2969 שקועקה על זרועה. שישה נוספים מתו מפצעייהם בבית החולים בקיילץ, כשבע לאחר הפוגרום. כמו כן נהרגו שניים מהתוקפים. יהודי העיר שניצלו מהפוגרום, ובכללם הפצועים שאושפזו בבית החולים בעיר, הועברו מקיילץ ללודז' ברכבת מיוחדת של הצלב האדום, ב-ט' תמוז תש"ו, נערכו ההלוויות להרוגי הפוגרום, שנקברו בבית הקברות היהודי הישן בעיר. תושבי העיר עמדו משני צדי הרחובות שבהם עבר מסע ההלוויה, ואת המתים ליוו כעשרת אלפים איש, בהם פולנים רבים שהצטוו ליטול חלק בהלוויה בהוראת השלטונות. בראש המלווים צעדה משלחת מטעם מפעל יציקת הפלדה "לודביקוב" שמשם יצאו לפוגרום, ואת מסע ההלוויה הובילה יחידה מיוחדת של הצבא, שהייתה ממונה על הלוויות ממלכתיות וטקסים. בקבר אחים, שאורכו כ-60 מטרים, נטמנו זה בצד זה יותר מארבעים ארונות קבורה.

צדיקים במיתתם קרויים חיים

שידונים

קיץ תשע"ד נחקק בהיסטורית הארץ כאחת המתוחות והיותר כואבות שידענו. חטיפת שלושת הנערים, המצב הבטחוני הרעוע ואזהרות המסע השונות, מנעו את הציבור מלטוס לחו"ל. אך מה הוא הדבר שימנע מהאש הבווערת אצל החסידים לעלות לחון פני רבם ביום היארצייט. ואכן, למרות החשש הכבד, ועל אף הדיבורים על מבצע צבעי על כל המשתמע בכך, נאספה קבוצה, קטנה אמנם, של כאלה שליבם לא איפשר לוותר על הנסיעה הקבועה, כאשר בינם נמנה אחד אשר מקושר כבר לר' מרדכי מקוזמיר מזה דורות, בעוד וסבו כבר היה הגבאי של המגיד מטריסק ומשם המשיך לדבוק בר' מרדכי. לאותו החסיד היו בבית שני ילדים אשר הגיעו לפרקם, וכשכך החליט להצטרף לציבור הנוסעים על אף ולמרות הסכנה המרחפת. את מאות המתפללים החליף מנין אנשים מצומצם, בעוד המתח, והחרדה מתקזים כולם ונפרקים עלי ציונו של הרבי, ומתווספים להתרגשות הקבועה שבמעמד התפילה. החסידים עומדים שעות צמודים להיכל, מתפללים על כלל ישראל בכלל, ועל צרותיו של כל אחד בפרט. בסיעתא דשמיא הקבוצה חוזרת ארצה מיד עם פרוץ מבצע צוק איתן, ולא חולף חודש והבשורה הראשונה על הישידוך שברקם אצל אותו חסיד מגיע במזל טוב. כאשר חודש נוסף לאחר מכן, אף הילד השני מתארס במזל טוב. תמשיך זכותו של הצדיק לפעול לצאן מרעיתו. אמן ואמן זכות הצדיק המסוגל להכל תעמוד לימין כולנו, אמן.

תמונת השבוע

אנדרטה לזכר הנספים בפוגרום בקיילץ הי"ד

את הבקבוקים מביאים לאחת מנקודות האיסוף: ירושלים-חגי 21 מאחורי השוער ביתר עלית-גרים 9/5 מאחורי הדלת

בקבוק אותיות!

אנחנו דואגים להשיב את המים למנוח היקר ולתת את המים לזכרונם

אתם שותפים בספר תורה

כל שנאספו יותר בקבוקים כך חזק ביתר אחיות בספר התורה

לרפואת הילד חיים אריה ירמיהו בן אסתר בתוך שאר חולי ישראל

להצלחת ישראל אהרן בן גולדה ומשפחתו בכל העינים

ניתן לשלוח תשובות, רעיונות, והערות למערכת באימיל: s0733678281@gmail.com

